

Tisztelt Hölgyeim, Uraim!

Milanovich Lászlóné, Ildikó kiállításának címe: ÉN-TÉR-KÉP

Ez a cím, magától értetődővé teszi, hogy milyen irányba kanyarodjon a kiállítás-megnyitó szövege. Az alkotóról, az őt inspiráló térről, a városról, a képalakítás törvényszerűségeiről kell beszélnem.

Az alkotóról tehát, akinek a neve talán nem mindenki számára ismert, hiszen a pályája elején járó művész. Nem az első kiállítását látjuk, de a tanulással töltött idők után a legérettebbet, legjobban átgondoltat. Személyiségéről, személyes indíttatásáról nem tudok beszélni. Figyeljük meg az itt látható festmények költői, zenei vonásait, a művek gazdag szürke texturájában izzó meleg, tiszta színeket. Hagyjuk megszólítani magunkat a képektől, a foltokból kikristályosodó részletektől, hogy valamit megtudjunk róla. Lássuk ezt a várost az ő szemével. Elhagyott kamaszkori séták a Káptalandombon, a kora reggeli napfény játéka az aranyhajón. Késő nyáreste a Széchenyi téren, ... Ez persze az én - tér - képem. Mindannyiunké, akik ébredtünk már Győrben, akiket minden kőhöz emlék fűz. Ezért rezonál bennünk ennek a személyes vallomásnak a hangulata, ezért találjuk pontosnak a nagyvonalú rajz sűrítéseit, ezért látjuk az elhagyott részleteket. A város dicsérete őszinte és helyettünk is kimondatott ebben a képsorozatban.

Miért gondolkodik a festő képsorozatban? Talán mert egyszer elénekelni valamit kevés. A motívumok refrénszerű ismétlése erősíti a hatást. Talán mert a sorozat állandó elemei közötti apró különbségek lényegesebbek, mint a pontos részletek rögzítése. Talán mert a festés állandó tanulás, amely folytonos és alázatos ismétléssel jár, amíg a képi kifejezőeszközök legtöbb kombinációját bejárja az alkotó kéz.

Számomra a képsorozat legszembeütőbb tulajdonsága ez: a képi kifejezőeszközök tudatos, szinte didaktikus használata. Ez egyaránt vonatkozik a kompozícióra, a faktúrára, színhasználatra.

Az elrendezés többnyire centrális, szimmetrikus. Nélkülözi a térkifejezés konvencióit, időtlenné válik. Az előtér eltűnik, így – bár a nézőben bizonytalanságot kelt - kiemeli az épületeket a természetes térből. A motívumok sem a térbeli helyzet szerint rendeződnek, inkább lebegnek, kollázs-szerűen, egymáson jelennek meg. „Látás -mozgás közben.” A kevés rajzos elem kitűnően sűríti a benyomást, kiemelve az igazán jellemzőt.

Egyes részletekben impresszionisztikusnak tűnik az előadásmód; Pisarró Boulevardjait, Monet Katedrálisait idézi. Erre emlékeztet a képfelület is. Ez azonban csalóka. Mert az impresszionizmus nem bontotta le a látványt, érintetlenül hagyta a teret, sőt a levegő festéssel a színeknek távlati értéket adott. Ecsetkezelése a gyorsaság és az optikai szabályok szerint alakult. Itt viszont a képfelület az absztrakció részeként önálló jelentést kap, személyes lenyomat, gesztus lesz. Nézzünk utána. Egyes helyeken összecsomósodik, összesűrűsödik a kép, másutt az ismétlődő elemek színek, mozdulatok, motívumok ritmusa jellemző rá. Mindez leginkább a zenére, a zene érzéki, hangulati hatásaira emlékeztet. Az ismétlődő ablakmotívumok, a formáktól elszakadó ívek, a festőkés vízszintesen sorakozó lenyomatai is ezt a hatást erősítik. Az ember azt gondolná, hogy építészeti témát csak hideg számításokkal, a perspektíva rendje szerint lehet megközelíteni, itt pedig azt látjuk, hogy a kép változásban van, most kristályosodik ki, mintha egy kaleidoszkópba néznénk.

A muzikalitás másik fontos eleme a szín. Ildikó többnyire kerüli a kontrasztokat. Színharmóniákat használ. A színes szürkék, esti barnák között hol egy meleg narancssárga, hol egy hűvös, transzcendens kék jut szóhoz. A festés közben véletlenül keveredő színeket mesterien ütközteti a tiszta csengésűekkel. Összhatásában erőteljes, de nem erőszakos kolorit jellemző rá.

Mielőtt a művek hideg mérlegelésébe, a bennük lévő szakmaiság a techné dicséretébe túlságosan belebonyolódna, abbahagyom. Ugyanis jelen esetben nem ez a fontos. Sokkal jelentősebb ennél, hogy Milanovich Lászlóné, Milu megszerzett tudása érett szemlélettel párosult, költészettel telítődött.

Gratulálok a művésznek, akinek indulásánál nagyon kis mértékben én is jelen voltam.